

GONIEC

KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

30M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

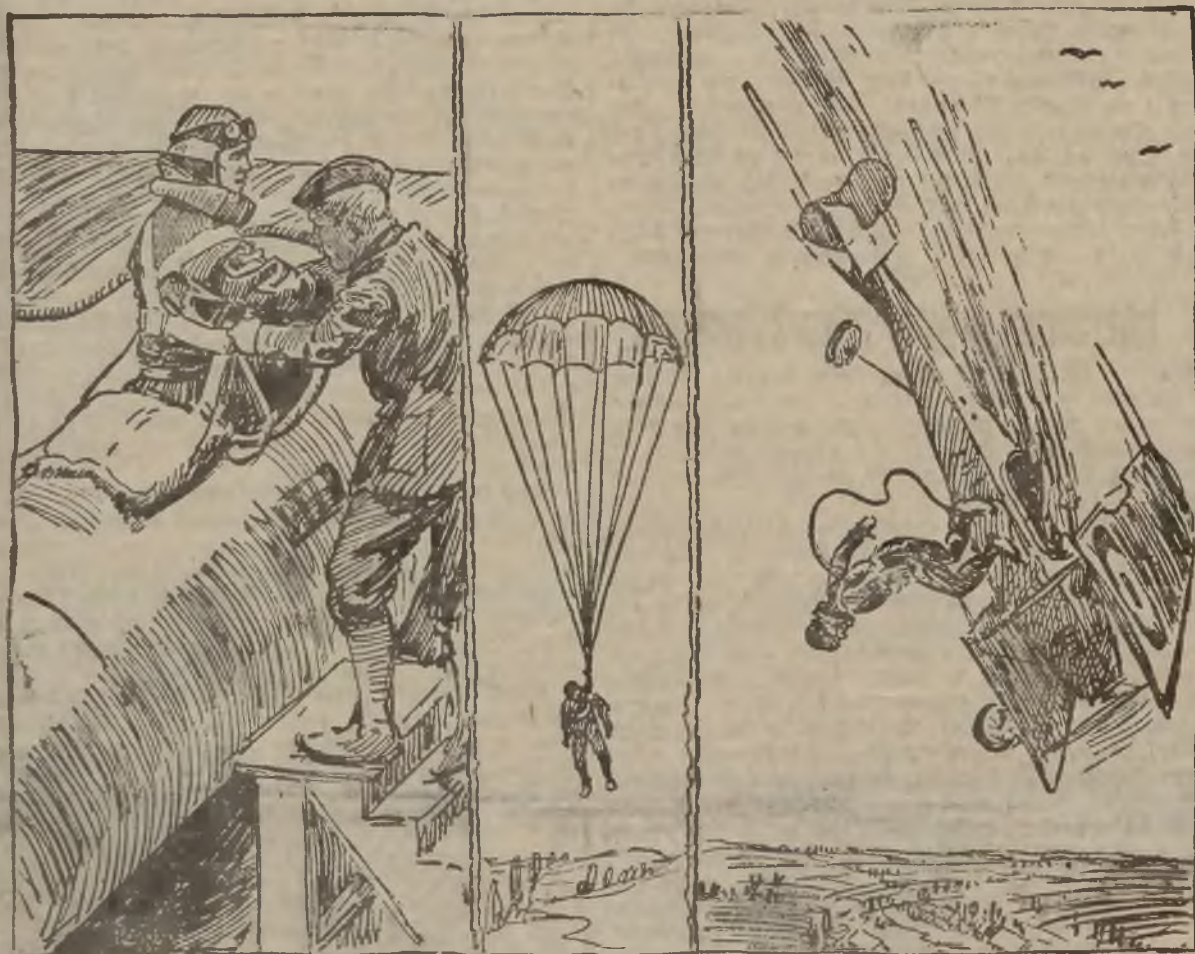
Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 158.

Kraków, wtorek 13 czerwca 1922 r.

Rok V.

Skok z aeroplanu ze spadochronem.

(+) Liczne katastrofy samolotów oddawna zatrudniały umysły wynalazców w kierunku skonstruowania przyrządów, któreby umożliwiały ocalenie życia lotnika. Pomyślano przedewszystkiem o spadochronie, używanym już oddawna przy jazdach balonami. Zastosowanie spadochronu do nowoczesnego lotnictwa przedstawia nasza rycina:

Przed wzlotem pilota, zaopatruje się go w spadochron, przymocowany do ciała zapomocą całego szeregu szelek i pasów. W razie ewentualnej katastrofy, gdy motor odmówi posłuszeństwa, lotnik niezwłocznie wyskakuje z aparatu (co przedstawia część trzecia naszej ryciny) i rzuca się w przestrzeń, ciągnąc za sobą spadochron, który rozwija się w kształt parasola i utrzymuje rozbitka w powietrzu, chroniąc go od raptownego runięcia w dół.

Coprawda, trzeba mieć odwagę i przytomności umysłu, by się rzucić w przepaść ze spadochronem zupełnie zwiniętym, który dopiero przy spadku w dół rozwija się i przybiera kształt parasola. Pierwszy moment musi być straszny i wymaga wielkiego zaobu zimnej krwi.

Dalsze konferencje ze stronnictwami.

Warszawa. (AW). Wczoraj w dalszym ciągu odbyły się konferencje między Naczelnikiem Państwa, a stronnictwami sejmowymi. Tak wczoraj, jak i dziś domagał się Naczelnik Państwa od przedstawicieli stronnictw odpowiedzi na zapytanie co do roli

konwentu seniorów w stosunku do gabinetu Ponikowskiego i o możliwości powołania gabinetu parlamentarnego. Na dziś zostało postanowione zaproszenie wszystkich stronnictw do Belwederu w celu omówienia kandydatury na stanowisko premiera.

Anglia staje w obronie Rosji.

Paryż. (PAT). Odpowiedź angielska na memoriał Poincarégo została dziś doręczona francuskiemu ministerstwu spraw zagr. W odpowiedzi tej rząd angielski uznaje, że w konferencji haskiej mają brać udział jedynie rzeczoznawcy. Odpowiedź angielska zaznacza dalej, że zasady, uchwalone w Canne, winny być uważane za podstawę konferencji haskiej i przemawia za dopuszczeniem rzeczoznawców rosyjskich. Należy liczyć się z zasadą suwerenności Rosji, nie narzucając jej programu. Należy w czasie konferencji unikać wszelkich kwestyj politycznych. Odpowiedź angielska podnosi konieczność częściowego zredukowania wojen-

nych długów Rosji i uznaje konieczność zwrotu przez Rosję mienia prywatnego, zrzekając się jednak odszkodowania za skonfiskowane mienie. O kapitulacji któregośkolwiek państw europejskich zasadniczo mowy być nie może.

Hiszpania wybiera między Niemcami a Francją.

Paryż. (AW). Z Madrytu donoszą, iż w izbie deputowanych wniesiono do rządu 6 interpelacji, zawierających ujemną krytykę przemówienia, wygłoszonego przez króla hiszpańskiego w Barcelonie. Król wychwalał w swojej mowie ar-

**Płachty nieprzemakalne,
Płótna impregnowane
i surowe, płachty żniwne**

poleca

Fabryka N. ZEMSZ

Warszawa, ulica Chłodna 38

telef. 29-86, 35-88.

Adres telegr.: BREZENT — Warszawa.

Rok założenia 1893.

9901

mię niemiecką, która powinna — według jego zdania — służyć za wzór dla armii hiszpańskiej. Król wzywał oficerów hiszpańskich do karności i do rozwiązywania swoich związków wojskowych. Interpelanci podnieśli, że mowa ta była nie na miejscu, tem mniej, że Hiszpania dąży obecnie do zawarcia ugody gospodarczej z Francją. Prezydent ministrów odpowiedział na to, że wyuzdzeń króla o armii niemieckiej nie można uważać za obrazę Francji.

Stan oblężenia w Raciborzu.

Katowice. (PAT.) Komisja międzysojusznicza rozszerzyła wczoraj stan oblężenia na miasto i powiat Raciborz.

Łatanie finansów zbankrutowanej Austrii.

Wiedeń. (Tel. wł.) Rząd przedłożył komisji finansowo-budżetowej usiłą w sprawie udzielenia kredytów rządowi na 78,4 miliardów koron. Suma ta jednak została na wniosek austriackiego ministra finansów podwyższona o 220 miliardów koron. Jak z dobrze poinformowanych stron donoszą, suma powyższa wystarczy na prowadzenie gospodarki państwowej tylko do września, ponieważ deficyt miesięczny wzrasta wskutek ostatniego katastrofalnego spadku walut na przeszło 75 miliardów koron.

W obronie szkół polskich na Śląsku Cieszyńskim.

Praga. (AW.) Niemieccy socjaliści wniesli interpelację w sejmie w sprawie zamykania szkół polskich na Śląsku Cieszyńskim. W interpelacji podnoszono, że z 45 szkół ludowych polskich funkcjonuje jeszcze zaledwie 29, a 5.000 dzieci polskich musi uczęszczać do szkół czeskich. W niedługim czasie ma nastąpić zamknięcie jeszcze dalszych szkół ludowych. Zamknąć mają szkoły wydziałową i szkołę górniczą w Dąbrowie, dwie szkoły uzupełniające, jedną szkołę przemysłową i dwa ośrodki dziecięce.

Nowa plaga ze wschodu.

Ryga. (PAT.) Agencja lotewska donosi, że na Ukrainie 20 tysięcy kóz jest okrytych na noszących.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Jana
Wschód słońca: 3:32
Zachód słońca: 7:48
Długość dnia: 16 19

Poniedziałek
12
Czerwca

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Porządek: „Ostatni”.
Wtorek: „Ostatni”.
Środa: „Jak myślicie” kom. w 4 akt. Zalewskiego.
Czwartek: „Jak myślicie”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Porządek: „Apasze”.
Wtorek: „Eugeniusz Oniegin”.
Środa: „Apasze”.
Czwartek: „Halka”.

TEATR „BAGATELA”.

Poniedziałek: „Grube ryby”. Występ Frenkla i Kamińskiego.
Wtorek: „Grube ryby”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH w Krakowie, Rynek gł. Linia A—B L. 38.

Poniedziałek, ks. prof. Fel. Horthyński: „System filozoficzny Tomasa z Akwinu” (Własności Absolutu).

Polska na wystawie w Rydze

Ryga. (PAT.) Dziś w obecności Naczelnika państwa Tschakstego nastąpiło otwarcie drugiej międzynarod. wystawy w Rydze. Przy zwiedzaniu pawilonów u wejścia do pawilonu polskiego powitał naczelnika Tschakstego poseł polski w Rydze Dr. Jodko informując gościa o polskich eksponatach.

Milionowe nadużycia w Łucku.

Łuck. (PAT.) Władze wojewódzkie wykryły poważne nadużycia w tutejszym Magistracie. Aresztowano 3 urzędników z wydziału podatkowego. Straty mają wynosić milionowe sumy. — Śledztwo w toku.

Sprawa wypłacania pensji sierocych.

(—) Niektóre urzędy państwowe zwróciły się do ministerstwa skarbu z prośbą o wyjaśnienie art. 34 nowej ustawy emerytalnej w związku z wypłaconiem t. zw. pensji sierocych.

Jak się dowiadujemy, ministerstwo skarbu wyjaśnia, że sierotom, którym przyznano zaopatrzenie na podstawie ustaw i przepisów emerytalnych b. państw zaborskich, a które nie utraciły jeszcze prawa poboru tego zaopatrzenia z dn. 1 października 1921 roku, należy wydawać takie zaopatrzenie według norm polskiej ustawy emerytalnej z dnia 26 lipca 1921 roku.

Natomiast — w razie utraty prawa poboru zaopatrzenia przez sieroty odbywające studia, zaopatrzenie powyższe może być wypłacane przez czas odbywania studiów, od dn. 1 października 1921 r., tj. od dnia wejścia w życie polskiej ustawy emerytalnej. Zaopatrzenie sieroc w wypadku ustalenia może być wypłacane do ukończenia przez sieroty 24 roku życia.

Hojny dar Komitetu Obrony

1 I PÓŁ MILIONA NADWYŻKI W DOCHODACH.

Dnia 7 bm. odbyło się ostatnie Zebranie Członków Kom. Obr. Państwa, na którym dokonano likwidacji Komitetu. Po zagajeniu Zgromadzenia przez prezesa Włodz. Tetmajera, złożył dr St. Weisner, sekretarz generalny komitetu wyczerpujące sprawozdanie tak z działalności Komitetu, jak z dziejów okresu likwidacyjnego. Sprawozdanie przyjęło. Dr T. Dwernicki skarbnik KOP przedstawił obszernie sprawozdanie kasowe, które wykazuje nadwyżkę w dochodach około półtora miliona marek wynoszącą. Imieniem Komisji kontrolującej w zastępstwie jej prezesa T. Federowicza, złożył p. Solański obszernie oświadczenie, pełne wyrazów uznania dla Zakładu Kredytowego miejskiego i dra T. Dwernickiego za wzorowe prowadzenie rachunków Komitetu i postawił wniosek na udzielenie skarbnikowi absolutorium, co zostało jednomyślnie uchwalone.

Resztę kasową uchwalono rozdzielić w następujący sposób: 1.000.000 przeznaczony został na wniosek dra T. Dwernickiego na fundusz nadbudowy III-go piętra w Domu Akademickim, przy ul. Jabłonowskich, aby w ten sposób przez zdobycie nowych pokoi w Domu Akademickim przyjąć z pomocą młodzieży akademickiej zdemobilizowanej. Kwota będzie wypłacona do rąk rektora Uniw. Jagiell. 100.000 przeznaczono na wniosek dra Weisnera na cele tegorocznych kolonij wakacyjnych dla harcerzy krakowskich, do rąk prezesa Oddziału krak. 100.000 przeznaczono na wniosek pani Dwer-

nickiej poparty przez dyr. Paszkowskiego na fundusz konserwacji Mogiły Kościuszkii, do rąk prezesa T. wa Kons. Mog. Kościuszkii, resztę 370.000 uchwalono wysłać Ob. Kom. Obr. Państwa w Warszawie, po zaplaceniu bieżących jeszcze drobnych wydatków. Do zupełnego zlikwidowania Komitetu odróżnie do druku sprawozdania i ewentualnych czynności archiwalnych itd. upoważniono ostatecznie pp. Tetmajera, dra Dwernickiego, dra Kutrzebę i dra Weisnera.

W końcu wyrażono podziękowanie prezesowi za doprowadzenie Komitetu do końca, skarbnikowi za tak pomyślne rezultaty finansowe i sekretarzowi za pracę od początku istnienia Komitetu, za prowadzenie agend biurowych do dnia i doprowadzenie do skutku zagrożonego brakiem materiału sprawozdania.

Zgromadzenie uchwaliło zwrócić się z apelem do Społeczeństwa aby oddawano wszelki materiał archiwalny lub istniejące jeszcze sprawozdania szczegółowe do dyspozycji sekretarza, celem dalszego opracowania obszernego sprawozdania i złożenia wszystkich uporządkowanych materiałów do archiwum, aby komitety powiatowe w obrębie terytorialnego zakresu działania KOP Kraków podobnie zadysponowały, ewentualnie resztkami swoich funduszy tj. ra Dom akadem., na Harcerstwo i na Mogiłę Kościuszkii; aby uprawnieni zgłaszali się po odznaki pamiątkowe KOP w Tow. Szk. Lud. ul. św. Anny 6.; i aby o ile ktoś pragnie wglądać do ksiąg kasowych lub skontrolować względnie uzupełnić daty sprawozdania, uczynił to w ciągu czerwca w Zakładzie Kredyt. Miejskim od 11—1 przedpoł. względnie u sekretarza.

O zabezpieczenie pracy zdemobilizowanym.

Walne Zgromadzenie Pow. Koła Zw. Inwal. Woj. R. Polskiej w Krakowie, dnia 28 maja wysłuchawszy sprawozdania swojego pełnomocnika dra Wielewskiego jako delegata do przeprowadzenia uchwały z dnia 30 czerwca br. — przyjęła wniosek następującej treści:

Zważywszy iż akcja opieki nad zdemobilizowanymi, a także i W. P. oraz do tychże należącym zapasem urządzeń o wielomiliardowej wartości nie doprowadziła dotychczas do sejmu ustawy o zabezpieczeniu pracy zdemobilizowanym w duchu uchwały sejmu 20 stycznia br. i że skutkiem tego, olbrzymi zastęp zasłużonych, w części ciężkim kalectwem dotkniętych mężów pozostawionych wraz z rodzinami na pastwę nędzy, brak domów inwalidzkich budzi powszechne zgorznienie, koniecznym jest wzmożenie działalności dotychczas istniejących korporacji opieki nad zdemobilizowanymi w różnych kategoriach w całym państwie, przez ich zespolenie w centralnej organizacji Rady Opiekuńczej Demobilu W. P., która protektoratem Naczelnika Państwa, Prymasa, Marszałka Sejmu, Prezydenta Ministrów, doniosła funkcję wykonania obowiązku narodowego wobec zasłużonych Ojczyźnie bohaterów bez różnicy stopnia wojskowego — w najskuteczniejszy przeprowadziła, względnie poparła sposób.

Organizacja tej centralnej Rady obejmie wszystkie, w rozstrzelonych dotychczas ciałach działające sekcje, więc: finansowa, organizacji pośrednictwa i stworzenia pracy, zapomogowej, osadniczej, rolniczej itp. — z uzupełnieniem sekcji generalnej inspekcji.

Celem przeprowadzenia powyższego zadania oraz porozumienia z centralnym Wydziałem Związku Inwalidów w Warszawie, jakoteż z bratnimi organizacjami innych kategorii — postanawia Zjazd Inwalidów w Krakowie wybór specjalnej delegacji, mającej podjąć się osobistej interwencji o: Uproszczenie wyżej wymienionych dygnitarzy o objęcie protektoratu, przeprowadzenie porozumienia z wszystkimi bratnimi Związkami w całym państwie oraz sformułowanie najpilniejszych postulatów wobec rządu, w szczególności projektu ustawy zabezpieczenia pracy zdemobilizowanym. Do powyższego wniosku uchwalono dodatek p. Sosina następującej treści: Celem zapobieżenia dalszej krzywdzie inwalidom in. zdemobilizowanym, wzywa się rząd do unieważnienia przez rząd zaborskie rozdanych w hardlu i przemyśle, zwłaszcza gospodnio-szynkarskich i tytoniowych koncesyj — ich rozdzielnego dnia z 552, uchwalonego przez Zw. Inwalid. projektu ustawy o zabezpieczeniu pracy zdemobilizowanym Obroncom Ojczyzny.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIA SEZONU OPEROWEGO. Zespół operowy rozpoczynający we czwartek miesięczny urlop pożegna publiczność jutro we wtorek w znakomitej operze Czajkowskiego „Eugeniusz Oniegin”, oraz we czwartek w niesmiertelnej „Halce”, która będzie zarazem pożegnaniem przedstawieniem sezonu zimowego. We środę oraz w piątek atrakcyjna operetka „Apasze”.

SPRAWA RUDOWY DOMU MEDYKÓW. Dnia 8 bm. odbyło się pod przewodnictwem rektora U. J. dra Nowaka w auli U. J. pierwsza konstytuująca się zebranie protektoratów komitetu akademickiego Rudowy domu medyków w Krakowie. Zajął kurator komitetu prof. dr Aleks. Rożner przedstawiając potrzebę współdziałania starszego społeczeństwa z komitetem czynnym. Rektor dr J. Nowak podniósł słuszność i użyteczność zarażonego celu i ze swej strony zapewnił, że Senat U. J. popiera akcję. Dzięki usilnym zabiegom rektora i dra Świerczyńskiego już w najbliższym czasie otrzyma komitet do swej dyspozycji tak że do budowy domu przystąpić będzie można. Dom stanie na placu klinik uniwersyteckich. Następnie wybrano ścisłej-

szy komitet z grona protektorów w skład którego weszli: rektor U. J., kurator Bratn. Pom. Med., oraz przedstawiciele sfer lekarskich ze strony wojskowej i wojskowości. W końcu prezes kol. Zschert imieniem komitetu akademickiego podziękował zebranym za dotychczasową pomoc i poparcie w pracy.

TYMCZASOWY WYDZIAŁ SAMORZĄDOWY we Lwowie komunikuje że w porozumieniu się z ministrem Zdrowia Publ. przejął z dniem 29 maja br. załatwianie wszelkich spraw odnoszących się do lekarzy okręgowych i akuszerów okręgowych w Małopolsce które do sprawy załatwiano dawniej w b. okręg. Urzędzie zdrowia.

(ak) **KRADZIEŻ W ELEKTROWNI** Z warsztatów elektrowni miejskiej przy ul. Dajwór skradziono większą ilość różnych narzędzi i części składowych maszyn łącznej wartości 150.000 mk. O kradzież podejrzani są robotnicy warsztatowi.

(ak) **MILA GOŚCINA.** Marya Cholewicka w Świętnikach przyjęła na nocleg Józefę Medydowną, Weronikę Bartonik i Magdalę Asienionową. Odwiedziły się one swej gospodyni w ten sposób, że zabrały jej „na pamiątkę” torebkę ręczną, zawierającą 18.000 mk.

(ak) **NA GORĄCYM UCZYNKU.** Feliks Piszczek siedząc onegdaj w nocy na plantach przy ul. Sławowskiej zauważył, że jacyś dwaj mężczyźni siedzą obok niego bacznie go obserwują. Podejrzliwszy ich o złe zamiary udał że śpi, równocześnie śledził ich ruchy. Po chwili sąsiedzi stwierdzili, że zapomocą latarki elektrycznej ze P. śpi, zaczęli manipulować koło jego kieszeni i już wyciągali mu portfel, gdy w tem „obudził się” rzekomo śpiący P. przytrzymał ich „in flagranti” i oddał w ręce policji. Jak się okazało byli to Stanisław Kurdziel, ślusarz i Jan Sekula, malarz pokojowy.

(ak) **BÓJKA TECHNIKA Z AKTOREM.** Wczoraj o godzinie 4 w nocy u wylotu ul. Sławowskiej (koło plant) wszczęli między sobą awanturę, w trakcie której wzajemnie się pobili H. L., lat 24, słuchacz politechniki, oraz Mieczysław S., aktor. Sprawdzono ich na policję, gdzie po wylegitymowaniu się puszczono ich na wolność.

(ak) **OKRADZONY RESTAURATOR.** Pod zarzutem kradzieży naczyń stołowych na szkodę Józefa Bogusza, kierownika restauracji w Starym Teatrze, aresztowano S. B., służącego.

(ak) **JESZCZE JEDNA SŁUŻĄCA.** Zofia Daunowa oddała w ręce policji Annę Panko, lat 20, swą służącą, która na szkodę swej chlebodawczyni skradła większą ilość biżuterii.

NIEDZIELNE PORACHUNKI. Wczoraj wieczorem pogotowie udzieliło pomocy Józefowi Wiśniewskiemu, murarzowi, którego na ul. Skawieńskiej napadli „Przyjaciele” i dotkliwie potłukli nożami.

Mistrzostwo klasy A.

CRACOVIA — B. B. S. V. 4:0 (2:0).

Mimo niepewnej pogody, dość duża ilość widzów zebrana na placu Cracovii miała sposobność zaobserwowania gry odmłodzonej jednastki białoczerwonych. Z powodu bowiem choroby Kakuży i Synowca (ostatni na meczu próbnych teamów zwichnął sobie nogę) zastępowali ich młodszy a zwłaszcza skutecznie Reyman II na centrze ataku. Gra pomimo stale padającego deszczu i stąd śliskiego boiska bardzo zajmująca, nacechowana przewagą miejscowych. Należy podnieść, iż mimo wstawienia do drużyny kilku rezerwowych, forma gry nie spadła, ba może nawet cztery uzyskane bramki zawdzięczyć można tylko tej młodej ambicji, której starzy gracze nie posiadają.

Do pauzy 2:0 dla Cracovii.

W drugiej połowie kilka niebezpiecznych wypadków BBSV. broni przytomnie Popiel znajdujący się obecnie w niskiej formie.

U BBSV, znać, iż gracze nieprzyzwyczajeni do złych warunków atmosferycznych i terenowych nie umieli wykazać swej techniki.

Sędziował bardzo słabo p. Auerbach.

Mistrzostwo klasy B.

MAKKABI II — CRACOVIA II 0:3.

Mistrzostwo klasy C.

K. S. „BŁĘKITNI” — K. S. „UNIA” 3:1.

Zawody odbyły się na boisku „Makkabi”. Obie drużyny grały spokojnie i „fair”. Błękitni grali ambitnie i ofiarnie. Przez cały czas gdy mieli przewagę techniczną, jak i kombinacyjnie.

„Unia” jest drużyną zgraną i dobrze się orientuje do piłki. — Rzutów naryżnych 5:0 na korzyść „Błękitnych”.

ZAWODY ZAMIEJSKOWE.

BIELSKO: Wisła — Sturm 2:0 (o mistrzostwo okręg. klasy A).

POZNĄ: Warszawianka — Warta 2:2.

WARSZAWA: Polonia — Czarni (Lwów) 2:2.

LWÓW: Pogoń — Polaban 1:1 (1:0).

Nowe przepisy chowania ciał zmarłych.

NIEWCZESNIEJ JAK PO 24 GODZINACH OD CHWILI ZGONU. — PO 48 GODZINACH CIAŁO MA BYĆ USUNIĘTE Z MIESZKANIA. — POZWOLENIE NA PALENIE ZWŁOK.

Ministerstwo zdrowia publicznego opracowało nowy projekt o chowaniu ciał zmarłych, według którego ciała osób zmarłych nie mogą być chowane przed upływem 24 godzin od chwili zgonu.

Naipóźniej po upływie 48 godzin od chwili zgonu zwłoki powinny być usunięte z mieszkania, celem pochowania ich, lub w razie odroczenia terminu pochowania, celem złożenia w domu przedpogrzebowym lub w kościele do czasu pochowania. Ciała, złożone w domu przedpogrzebowym lub w kościele, nie mogą w nich pozostawać dłużej, jak do czasu wystąpienia na zwłokach wyraźnych oznak rozkładu.

Zwłoki osób, zmarłych na choroby zakaźne, powinny być natychmiast po stwier-

dzeniu zgonu i jego przyczyny, usunięte z pomieszczenia mieszkalnego i pochowane w ciągu 24 godzin od chwili zgonu.

Obowiązek pochowania zwłok ludzkich ciąży na najbliższej pozostałej rodzinie osoby zmarłej.

Spalenie zwłok ludzkich może się odbyć jedynie po uzyskaniu zezwolenia władzy administracyjnej I. instancji miejsca zgonu i po udowodnieniu, że osoba zmarła życzyła sobie być spopieloną.

Zakłady, służące do spalania zwłok ludzkich (krematoria) powinny odpowiadać przepisom, wydanym przez ministerstwo zdrowia publicznego, które udziela również pozwolenia na otwarcie krematorium.

Dwaj gdańszczanie Jewelowscy.

DZIADEK PADŁ ZA POLSKĘ. — WNUK WALCZY PRZECIW NIEJ. —

(—) Ku uczczeniu rocznicy zgonu generała Józefa Wybickiego, „Sokół” gdański urządził patriotyczny wieczór, na którym wykład p. t. „Z pieśnią legionów” wygłosił p. Jan Pietrzycki. Dowiedziano się przy tej sposobności o zajmującym szczególe, dotyczącym Gdańska. Pod murem Werony padł w szeregach polskich kapral Marcin Jewelowski z Gdańska, żołnierz dzielny i ofiarny, mówiący ciężko po polsku, ale gorący Polak.

Jak wiadomo, jednym z głównych dygnitarzy

dzisiejszego Gdańska jest senator Jewelowski, potomek żołnierza polskiego z pod Werony. Ma on to wspólne ze swym dzielnym przodkiem z czasów napoleońskich, że **bardzo ciężko mówi po polsku**. Natomiast duch umiłowania Polski, który ożywił Marcina Jewelowskiego i kazał mu poświęcić życie za polską sprawę, jest zupełnie obcy dzisiejszemu senatorowi, gdyż ten występuje gdzie może jako **wybity hakatysta**.

Tak to stuletnia przynależność do Prus zrobiła swoje.

Oryginalna żałoba Niemców z powodu utraty kolonii.

ZNACZKI POCZTOWE Z KOŁONIJ NIEMIECKICH W CZARNEJ OBWÓDCE. — NOWE ZNACZKI BAWARSKIE I HISPANIE. — POCZTA POWIETRZNA. — DZIEJE SŁYNEJ MARKI.

Niemieccy filatelisci, tak pisze „Times”, są **niecierpliwymi**, że nie mogą dodawać nowych egzemplarzy do swoich dawnych marek kolonialnych. Na dowód swej żałoby pokrywają **strony albumu** faksymilami marek niemieckich kolonialnych, arkusz na każdą z dziesięciu kolonii, całość otaczają żałobną obwódką, a w rogu umieszczają zniżoną na znak smutku do pół wartości flagę niemiecką.

Monachium wydało marki pamiątkowe, które będą w obiegu obok marek regularnych przez cały czas narodowej wystawy przemysłu w Monachium, to jest od maja do października.

Hiszpania wyda wkrótce całą serię marek na cześć trzzechsetlecia kanonizacji św. Teresy z Avili, patronki Hiszpanii. Tematy na znaczkach będą przeważnie **treści religijnej**, herby rodziny Avili i Ahumedy, portrety papieży i królów z czasów urodzin świętej, jej kanonizacji, jej o-

głoszenia patronką i współczesnych jubileuszów.

Po urządzeniu służby powietrznej między Lizboną a Azorami i innymi koloniami portugalskimi wyjdą marki z nadrukiem: „Kolonialna poczta powietrzna”.

Amerikanie, którzy dotychczas mało zajmowali się filatelią, wkraczają teraz w szeregi zbieraczy i naturalnie najbardziej wartościowe egzemplarze przechodzą w ich posiadanie. Nabyła przez londyńskiego pośrednika **sławną markę British Guiana ze zbioru Ferrari** przeszła na własność p. Artura Hinda z Utica, członka amerykańskiego stowarzyszenia filatelistów. W jego posiadaniu znajduje się wiele rzadkości. W zeszłym roku nabył on serię zrekonstruowanych płyt marek Marciusa „opłacone” i wiele innych.

Co może spaść na głowę lokatora.

KIEDY „SPADAJĄCA” KAMIENICA SPRAWIA BÓL, A KIEDY RADOŚĆ? — WYZWISKA I POZWY SĄDOWE. — INNE KATEGORIE GROŹNYCH „SPADKÓW Z GÓRY”. — NIEWINNY WAŁEK OD OTOMANY ROZBIJA GŁOWĘ LOKATOROWI. — NIEBEZPIECZNIEJ MIESZKAĆ W KAMIENICY, NIŻ NA PUSTYNI...

(k) Odpowiedź na zamieszczone w nagłówku pytanie może być bardzo urozmaicona. Kroniki policyjne i sądowe zanotowały już pod tym względem bogatą litanię rzeczy i zdarzeń. A więc na głowę lokatora może spaść:

1) Cała kamienica. Wypadek ten zdarzył się niedawno we Lwowie, pociągając za sobą bardzo przykre konsekwencje dla mieszkańców, którzy wskutek tego z mieszkań **niebezpiecznych** przeniesli się odrazu na mieszkania **wieczyste i bezpłatne — do raju**.

Niekiedy kamienica spada na lokatora w sposób o wiele łagodniejszy i nawet pożądany, powodując skutki nader dodatnie, — **gdyż lokator staje się wówczas — kamienicznikiem**. Dzieje się to wtedy, gdy spada na niego... w spadku.

2) Na głowę lokatorów leżą niby istny grad, **wyzwiska ze strony gospodarza**, którego remontu właściciel zaniechał, jako wy-

czynszu lub nie chce się wyprowadzić, aby opróżnić mieszkanie dla falangi ciotek, kuzynek czy innych „bliskich” familiantów pa na domu. Takie same, albo jeszcze dosadniejsze przekleństwa miota **stróż domu** na głowę lokatora, który mu nie zapłacił szperry lub potajemnie a **zbrodniczo dorobił sobie własny klucz do bramy**.

3) W wypadkach, połączonych zazwyczaj ze zdarzeniami, opisanymi w poprzednich punktach, spada na głowę **pozwę sądowe** z wypowiedzeniem mieszkania, lub liczne **pozwę o obrazę honoru**, o niebezpieczne pogroźki i t. d. i t. d.

4) Czasem spada na głowę nie prze-czuwającego mieszkańca domu **pakiet o podejrzaną zawartość** (wypadek taki opisa-liśmy przed kilku dniami), albo jakaś nie-winna cegła, kawał muru, rynny, **gont z dachu** i inne składowe części kamienicy, której remontu właściciel zaniechał, jako wy-

Czy to prawda?

(d) Podobizna powyższa przedstawia pannę Mauriel Greer, zamieszkałą w Kanadzie, gdzie została uznana za najpiękniejszą dziewczę tej części Ameryki. Czy to prawda? Sąd pozostawiamy naszym kawalerom krakowskim, którzy przecież doskonale zają się na piękności dziewczę.

raz **biernego protestu przeciw niewygodnej „ochronie lokatorów”**. Podstępny kamienicznik rozumuje nie bez racji, że ponieważ przed takimi „spadającymi z góry” nieszczęściami żadna ochrona lokatorów nie ochroni, ulegną oni powolnej, stopniowej zagładzie i **będzie można opróżnić po nich mieszkania puścić na pasek**.

Jak widzimy, kronika możliwości, zagrażających lokatorowi z góry, jest bardzo obfita i niewyczerpana.

N. p. z Warszawy doniesiono świeżo, że przedwczoraj na przechodzącego przez podwórze domu nr. 85 przy ul. Pańskiej lokatora tego domu, Michała Lanta, **spadł z okna 3-go piętra klatki schodowej**

WAŁEK OD OTOMANY PODCZAS TRZEPANIA MEBLI

Lant uderzony został z taką siłą, że **stracił przytomność**. Lekarz Pogotowia stwierdził **potłuczenia szyi i głowy** i po doprowadzeniu do przytomności pozostawił Lanta na leczeniu w domu.

Wobec tego, że nawet niewinny wałek od otomany, na którym z lubością opieramy głowę w czasie drzemki poobiedniej, **jest w stanie też samą głowę rozbić, spadając z wysokości**, pożądanem byłoby założyć specjalne „Towarzystwo ubezpieczeń od przedmiotów lecących z góry”, którego członkami byłiby lokatorzy kamienic miejskich.

O 25 milionów kobiet za wiele w Europie!

(l.) Nadwyżka kobiet w Europie wzrosła skutkiem wojny z 9 i pół na **25 milionów**. Wedle obliczeń statystycznego urzędu w Berlinie przy 460 milionach mieszkańców w Europie wynosiła **zwyżka kobiet przed wojną 9 i pół miliona**.

W międzyczasie zaludnienie Europy wzrosło na 475 milionów, z których 250 mniej więcej przypada na kobiety, tak, że Europa liczy o 25 milionów kobiet więcej aniżeli mężczyzn. **Na 1000 mężczyzn wypadło przed wojną 1038 kobiet, obecnie 1111**. Przytem dawniej nadwyżka kobiet rekrutowała się przeważnie ze starszych niewiast, przedewszystkiem wdów, obecnie zaś głównie z młodych kobiet, kandydatek do małżeństwa...

Największe różnice pod tym względem zaznaczają się w Rosyi, gdzie przed wojną na 1000 mężczyzn wypadło 1042 kobiet, obecnie zaś aż 1229. W Niemczech podskoczyła liczba kobiet z 1026 na 1100, w Austrii z 1027 na 1069, w Jugosławii z 945 na 1042, w Rumunii z 979 na 985, w Grecyi z 986 na 1013, w Belgii z 1017 na 1033, w Anglii z 1067 na 1093 (wszystko w stosunku do 1000 mężczyzn); w Szwajcaryi z 1033 na 1073. Stosunek ten obniżył się jedynie w Niderlandach, gdzie przed wojną na 1000 mężczyzn wypadło 1020 kobiet, obecnie zaś tylko 1010.

W sidłach kobiety - demonia.

36-LETNIA MATKA 4-GA DZIECI DEMONEM, USIDLĄJĄCYM MĘŻCZYZN. — 30-CHANKOWIE BYLI GOTOWI DO ZBRODNI NA JEJ ROZKAZ. — POŻAR DOMU. — PRZED SĄDEM.

Kobietą, która wywierała zbrodniczy wpływ na swoje otoczenie, okazała się pani Promieux, bohaterka sensacyjnego procesu, jaki odbył się niedawno w Weimarze. Pani Promieux jest kobietą lat 36, o poważnym wyglądzie, zamężną za Belgijczykiem Promieux i posiada czworo dzieci.

Pani Promieux pozostawała od dłuższego czasu w zażyłych stosunkach z kupcem Kollackiem, u którego mieszkała. Tenże starał się nawet o rękę jej córki w wieku lat 17-tu. Ale poznawszy przysięgłego zięcia, pani Promieux tak rozmiłowała się w nim, że

ZDOŁAŁA USIDLĄĆ GO

we własną sieć i przywiązać do swej osoby. Stosunek obojga, wyrafinowanej kobiety i młodszego od niej o dziesięć lat narzeczonego in spe i zięcia, stał się tak bliskim, iż Kollack oddał swej niedoszłej teściowej prowadzenie swych wszystkich interesów, a gdy niedługo nastąpiły z tego powodu poważne straty, postanowili oboje zabezpieczyć się podstępem przed grożącą katastrofą finansową.

Oboje zatem obmyśleli plan, aby kamienicę, zamieszkaną przez sześć rodzin robotniczych, o 42 osobach, w tem sporo małych dzieci,

PODPALIĆ CELOWO,

aby następnie pobrać wysoką premię za ubezpieczenie domu i wyjechać z tego miasta. W pierwszym rzędzie podwyższono znacznie ubezpieczenie domu.

Ale ponieważ młody kochanek wyrafinowanej kobiecie wydał się zbyt słabego charakteru i bez energii, ta zbrodnica kobieta UMIAŁA TAK OCZAROWAĆ SWĄ OSOBĄ PEWNEGO ROBOTNIKA,

niedjakiego Emila Seidla, że ten bezwzględnie poddał się wpływom tej demonicznej kobiety.

Pani Promieux wyzyskała wtedy swoją suggestyę i czar, wywierany na Seidla, — W jednej komnacie domu zgromadzono sta-

re meble i sienniki, materace i t. p., wogóle łatwo zapalne materiały. Cenniejsze meble usunięto wpięrow z mieszkania, a wszystkie inne oblane naftą.

Wreszcie pewnej nocy udała się pani Promieux ze swym kochankiem oraz ze swymi dwiema córeczkami na bal, gdy tymczasem Seidel.

Z POLECENIA DEMONICZNEJ KOBIETY, PODPALIŁ CAŁY DOM.

posługując się przygotowanym materiałem palnym. Dom spalił się zupełnie. Przy gwałtownym pożarze groźne niebezpieczeństwo zagrażało wszystkim mieszkańcom domu, zwłaszcza małym dzieciom. Dwóch lokatorów, poparzonych w ogniu, musiano odesłać do szpitala.

DWOJE DZIECI ZMARŁO.

również w zamęcie ratowania palącego się domu.

Śledztwo odkryło wszystkie nici tej intrygi demonicznej kobiety. Okazało się, że na podpalacza wybrała sobie zbrodnica niewiasta szlówkę, który już w 1921 roku był w zakładzie obłąkanych i zeznania jego mogły być brane w wątpliwość.

Ale świadectwo Seidla, pełne szczegółowych danych, obciążało autorkę zbrodni niesłychanie. Pani Promieux usiłowała zrzucić podejrzenie na jednego ze swoich dawnych subkatorów, który z zemsty miał podpalić kamienicę, bo jak śledztwo stwierdziło, ta dziwna kobieta prócz Kollacka i Seidla i

SZEREG INNYCH MĘŻCZYZN USIDLIŁA CZAREM SWEJ URODY

i swym wielbicielom proponowała za podpalenie swego domu 5000 marek.

Ta obrona nie przyniosła oskarżonej żadnej korzyści. Skazano ją na sześć lat przymusowych robót i 10 letnie pozbawienie praw, Seidla skazano na trzy lata więzienia, Kollack otrzymał karę dwóch lat.

Umierał różnie, zależnie od odporności. 3 do 50 lat. Kościotrupów takich skazańców z pustym dzbankiem i skamieniałym bochenkiem chleba widywane już sporo.

Wiek średni i nowożytny, oprócz ostatniego stulecia, żyły

POD ZNAKIEM TORTUR

ścięcia, dla heretyków zaś spalania żywcem. Takie były kary trybunałów i sądów, gdyż egzekucje wyroków, wydawanych przez poszczególnych możnowładców, odbywały się nieraz przez powieszenie, pal, a od wieku XV—XVI przez rozstrzelanie.

Tortur opisywać nie będziemy, gdyż prawie nigdy nie były one egzekucją, ale wstępem do niej. Były one na ogół potworne i

WOŁAJĄCE O POMSTĘ DO NIEBA.

Nie trzeba natomiast zapominać, że używano ich wyłącznie inkwizycya święta.

Ta ostatnia radziła palić, chociaż sama egzekucję śmierci powierzała zawsze władzy świeckiej. Jej to wydawał ofiarę trybunał inkwizycyjny z poleceniem „ukarania śmiercią, możliwie bez rozlewu krwi”.

Jak długo trwała

ŚMIERĆ NA STOSIE?

Owczesni świadkowie piszą, że 3 do 7 minut; była to jednak śmierć w najokropniejszych męczarniach. Zwęglony trup skazańca malutko do wielkości kilkuletniego dziecka.

ŚMIERĆ PRZEZ POWIESZENIE,

podobno nie najstraszniejsza, trwa zwykle nie całą minutę.

Rozstrzelanie (o ile nie jest sowieckie „zastrzelenie”) wywołuje śmierć prawie momentalnie, a w każdym razie nie trwającą naogół dłużej, niż 2 do 3 sekund.

ŚCIECIE,

które zgładziło ze świata tyle wybitnych jednostek rodzin panujących, jest podobno najkrótszym umieraniem. Kat toporem robi to w 1—2 sekundach, gilotyna zaś w jednej dziesiątej do jednej czwartej sekundy.

Ostatnio w Ameryce (przed wojną) wprowadzono

TRACENIE ZA POMOCĄ SILNEGO PRĄDU ELEKTRYCZNEGO.

Śmierć następuje przez porażenie prądem elektrycznym i trwa wówczas 2—4 sekund.

Oczywiście, że wszystkie prawie egzekucje odbywały się aż do końca dziewiętnastego wieku — dla przykładu — publicznie.

Akwizytorów do zbierania ogłoszeń rutynowanych i początkujących

poszukuje

„GONIEC KRAKOWSKI”

Zgłoszenia między 10—11 przedp., 5—6 pop. w Administracji „Gonca Krakowskiego”.

Tortury i rodzaje kar śmierci.

EGZEKUCYA PRZY POMOCY SAMOBÓJSTWA. — ŚMIERĆ GŁODOWA, OTWARCIE ŻYL I NA KRZYŻU. — ŚREDNIOWIECZNE TORTURY. — POWIESZENIE, ROZSTRZELANIE I ŚCIECIE. — TRACENIE ZA POMOCĄ PRĄDU ELEKTRYCZNEGO.

Czasy przedhistoryczne, o ile wiedza ludzka tam sięga, nie znają kary przez pozbawienie życia. Nie znają również samobójstwa. Późniejsze, wprawdzie jeszcze na polu mityczne czasy znają tylko samobójstwo. Potem, przez pewien czas łączono wyrok śmierci, a raczej jego

EGZEKUCYĘ Z SAMOBÓJSTWEM,

do którego skazańca skłaniano. Tak zginął, naplwszy się cykuty, Sokrates. W podobny sposób ginęło później wielu Rzymian, rzadziej przez truciznę, częściej przez otwarcie sobie żył.

W innych krajach kaźniono wówczas skazańców inaczej, bądź na krzyżu, bądź śmiercią głodową w lochu, bądź przez chłostę, do utraty życia, lub wreszcie

POŻARCIE PRZEZ DZIKIE ZWIERZĘTA.

Z tych rodzajów śmierci żaden nie zabija odrazu. Sokrates, o ile wierzyć Platonowi, umierał 7 do 9 minut i w ostatnich minutach kazał sobie zakryć twarz, gdyż chwyciły go boleści, które starał się ukryć.

OTWARCIE ŻYL

Jest śmiercią prawie bezbolesną, ale w pełni przytomności. Trwa ono, zależnie od stopnia otwarcia i temperatury ośrodka, pół do 2 godzin. Jedyną oznaką lodowatego chłodu zbliżającej się śmierci jest wzmagać się z momentu na moment osłabienie. W ostatnich chwilach słabną niektóre zmysły, jak wzrok. Ale przytomność zachowuje się prawie do ostatniego uderzenia serca.

ŚMIERĆ NA KRZYŻU,

o ile umyślnie nie skracano męk ofiary, trwała, jak i późniejsza na palu, kilka do kilkudziesięciu godzin. Była to oczywiście

śmierć, połączona z torturą. Temże było zasmaganie, a czemś nieco różnem

GŁODOWA ŚMIERĆ W LOCHU.

Jeżeli — jak to się zwykle zdarzało — skazańcowi przed zamurowaniem zostawiono chleb i wodę, to w dzień — dwa wypijał on tylko wodę, a chleba czestokroć nie tykał.

Czarny tenor.

NAJNOWSZA SENSACYA SALONÓW PARYSKICH.

(1.) Paryż przeżywa obecnie czarną manię. W salonach stolicy Francji największem powodzeniem cieszą się „powieści murzyńskie”, t. j. takie, których akcja rozgrywa się w dalekich koloniach; wśród tych na plan pierwszy wysuwa się książka, odznaczona nagrodą Goncourtów: „Betonala”, której autorem jest murzyn — urzędnik francuski w koloniach, p. Rene Moran.

W ostatnich czasach rozszalał Paryż na temat śpiewaka murzyńskiego, o kruczych lokach i lśniących zębach, wspaniałym przytem głosie tenorowym, który ma już za sobą olbrzymie sukcesy w Ameryce i w Londynie.

Śpiewak ów, nazwiskiem Roland Hayes, bawi od miesiąca w stolicy Francji i śpiewa codziennie wieczór w najwytworniejszych salonach paryskich. Mimo, że nie wystąpił dotąd przed szerszą publicznością, murzyn ów jest już personą, znaną dobrze całemu Paryżowi. Nie mówi on ani jednego słowa francuskiego i nie ośmiela się wychodzić na ulicę bez specjalnego tłumacza.

Sensacyjny śpiewak murzyński opowiadał redaktorowi „Excelsiora” — naturalnie za pośrednictwem tłumacza. — iż przeby-

wał przez dwa lata w Londynie, gdzie produkował się w Buckingham-Palace przed parą królewską, która ofiarowała mu wspólną szpilkę do krawatu w postaci korony królewskiej, z brylantów, z literami J. M. (Jerzy — Mary).

Śpiewał również na prowincyi angielskiej, a „Times” londyński nadał mu miano pierwszego tenora w Europie. Repertuar jego obejmuje niemieckie, francuskie i włoskie klasyki. Śpiewa on główną rolę w około piętnastu operach. Specjalnością jednak owego śpiewaka są wiersze murzyńskie, które zdobywają mu wszędzie największe powodzenie. Po każdej takiej produkcji publiczność siedzi podobno jak przykutą do miejsca, nie mogąc oderwać oczu od śpiewaka.

Roland Hayes pochodzi z Georgii (Ameryka Północna), gdzie matka jego była niewolnicą i gdzie pozostała dotąd nawet po uwolnieniu murzynów. Studya odbywał w First University w Nashville, stolicy stanu Tennessee. Przed siedmiu laty urządził koncerty w całej Ameryce Północnej, nigdy zaś dotąd nie występował na scenie.

Od 20 lat więziona przez własnego ojca.

BEZ POZWOLENIA POSZŁA NA ZABAWĘ. — WYRWANA Z OBJĘĆ DANSERA. — 20-LETNI ARESZT DOMOWY. — OJCIEC GROŹNYM TYRANEM.

(L.) Kopenhagska „Gazeta Robotnicza” donosi o pewnej 42 lat liczącej już dziś dziewczynie, którą

WŁASNY OJCIEC WIĘZI OD LAT 20.

W wiosce Suedjan, w prowincji Dalarne, córka zamożnego rolnika Anders Janusson, wesoła, pełna temperamentu dziewczyna udała się przed dwudziestu laty na zabawę taneczną, mimo zakazu ojca! Gdy dziewczyna bawiła się w najlepsze, zjawił się nagle w „tancbudzie” stary Janusson, a wyrwawszy ją

Z OBJĘĆ DANSERA.

zaprowadził zmartwioną dziewczę do domu. Od tej pory, tj. od lat dwudziestu, srogi tyran w postaci rodzica chcąc ukarać córkę za nieposłuszeństwo trzyma ją zamkniętą w pokoju i od czasu do czasu wyprowadza ją tylko na higieniczny spacer w

W ODLUDNE USTRONIE

wiejskiej.

Więziona dziewczyna nie ma też prawa rozmawiać z nikim oprócz ze swymi rodzicami. Rzecz prosta, straciła swą dawną wesołość i humor, i żyje w

W PRZYMUSOWEM STAROPANIENSTWIE, bowiem od ćwierć wieku prawie oczy jej nie oglądały żadnego mężczyzny.

Przed rokiem matka więzionej ofiary popełniła samobójstwo topiąc się w stawie. Z tego powodu w czasie ceremonii pogrzebowych rozluźniły się nieco więzy surowej kontroli nad dziewczyną, która zdołała przez chwilę porozmawiać z jedną z sąsiadek. Przychylna sąsiadka doradzała jej

UCIECZKĘ Z DOMU RODZICIELSKIEGO

ofiarowując swoją pomoc. Dziewczyna odpowiedziała jednak, że dopóki ojciec jej żyje nie chce już sprzeciwiać się jego woli.

Skutkiem interwencji sąsiadów władze miejscowe mają wkroczyć urzędowo w całe tę sprawę.

Herod-baba i potulny mąż?

ŻONA ROZBIŁA MĘŻOWI GŁOWĘ I KRZYCZA, ŻE ON JĄ CHCIAŁ ZABIĆ. — NIESZCZĘSNY PANTOFEL, OCZYSZCZONY Z ZARZUTU. — SPOKOJ DLA MĘŻA, GDY ŻONA W KOZIE.

(+) Mała scenka z życia Polaków amerykańskich:

Na stację policyjną w Chicago przybyła Jadwiga Rzepko, krzycząc, że mąż ją chce zabić siekierą.

Policyjanci natychmiast podążyli na miejsce i oto co zobaczyli. Biedny Józef Rzepko siedział w domu przy piecu z rozbitą głową, maczając jakąś szmatę w wodzie, którą przykładał na ranę.

Policyjanci, widząc spokojną i — Bogu ducha winną istotę, poturbowaną przez własną żonę, przyszli do przekonania, że ten człowiek nigdy by nie nabrał tyle odwagi, aby podnieść siekiere na taką herod-babę.

Zapytany przez policyjantów, co się tutaj stało, opowiedział policyjcy, iż żona pobiła go dla tej przyczyny, ponieważ mniej zarobił pieniędzy w fabryce w tym tygodniu, niżeli zeszłego tygodnia. Sierżantowi policyjcy powiedział na ucho, że rolę życia by oddał za to, aby zamkniętą jego żonę chociaż na jeden tydzień do ula.

Policyjanci zabrali Rzepkę na stację policyjną za zakłócenie spokoju publicznego. Wdzięczny Rzepko ucieszył się niezwykle i choć jako dobry mąż powinien był zabiegać o uwolnienie żony z kozy, nie uczynił tego twierdząc, że i jemu należą się wakacje.

Zjadł komunikanty -- bo był bez kolacyi.

OBURZAJĄCE ŚWIĘTOKRADZTWO W PIOTRKOWIE. — SPRAWCA POD KLUCZEM — POGOŃ ZA WSPÓLNIKAMI. — WYRAFINOWANY ZŁODZIEJ PROFANUJE ŚWIĘTOŚCI.

(+) W drugi dzień Zielonych Świąt dokonano w Piotrkowie zuchwałego świętokradztwa. Głównego sprawcę kradzieży, niejakiego Maciaszczyka, zdołano schwycić. Jak się w toku dochodzeń policyjnych okazało, Maciaszczyk miał współników, którzy go oczekiwali w poniedziałek w ogrodzie kolejowym, skąd ze zrabowanym łupem mieli podążyć piechotą w stronę Łodzi.

Policyja piotrkowska natychmiast zawiadomiła wszystkie posterunki w powiecie i okoliczne, aby zwróciły uwagę na podejrzanego indywidua. Policyja tomaszowska przytrzymała już nad ranem dnia następnego trzech osobników, których odstawiono do Piotrkowa dla bliższego zbadania. Wdrożone dochodzenia i konfrontacja ustala nie wątpliwie, czy ci w Tomaszowie przytrzymani są istotnie w tę aferę wplątani.

Olbrzymie poruszenie wywołała wiadomość, że złodziej świętokradca nie tylko ograbiał oltarz z drogocennych wotów i relikwiarzów, mających wysoką wartość religijną i historyczną, ale jeszcze wypróżnił zupełnie puszkę.

SPOŻYWSZY WSZYSTKIE ZNAJDUJĄCE

SIE W NIEJ KOMUNIKANTY.

Na zapytanie kierownika ekspozytury śledczej p. Holca, dlaczego zjadł komunikanty, odpowiedział z dobrze upozorowaną skrucho:

— Miałem je rozsypać na posadzkę kościelną i ważyłem się w myślach, co mam zrobić. W jednej chwili jednak ogarnęła mnie straszliwa trwoga, że może mnie spotkać wielka kara Boska za taką zniewagę świętości. Dlatego

POSTANOWIŁEM JE ZJEŚĆ, BO CO PRAWDA BYŁEM BEZ KOLACYI (-).

A zresztą pomyślałem sobie, że na wypadek przyłapania mnie, zmniejszą się przez to moje winy.

Maciaszczyk przedstawia typ wyrafinowanego przestępcy. Bo też cele więzienne nie są dla niego nowością. Ujęty na gorącym uczynku i widząc, że jego złodziejska karyera na dłuższy czas jest już sparaliżowana, bez najmniejszego nacisku ze strony policyjcy opowiedział swoją dotychczasową „działalność”, konkludując, że mu już teraz wszystko jedno...

Dwa dozorczy więzienni rywalami w miłości.

TRAGICZNE SKUTKI BALU „POD OKIEM OPATRZNOŚCI”. — LWIE SERCE RYCERZY ŚW. MICHAŁA. — SZABLA I POGRZEBACZ W ROBOCIE. — ODWAŻNI WIDZOWIE, — „LEKKIE USZKODZENIE CIAŁA” I KARA.

(K) Wiadomo, iż miniony karnawał był niezwykle ożywiony i zgromadził wszelkie slany pod znakiem Terpsychory i Bachusa (no i Wenera...). Tańczący szwaczki, tańczyli footballiści, historyści i sadyści, psychopaci i psychologowie, pedagogzy i tramwajarze, kabalarki i kelnerzy,

panny z administracji dzienników i panny od maszyny... jednym słowem tańczył każdy, kto je-no miał podaty w porządku. Nic tedy dziwnego, że w stołecnym grodzie Wiednia

URZĄDZILI SOBIE BAL... DOZORCY WIĘZIENNI.

W sali, noszącej wielce wymowne miano „pod okiem Opatrzności”, zebrało się pokaźne grono owych rycerzy, co muszą pałasz przy boku zwykle tylko od parady, a ich przeliczne zajęcia polega na troskliwym zamykaniu i odmykaniu cel, kryjących grzeszników obojga płci, oraz na wyprowadzaniu tychle grzeszników z murów „św. Michała” na świeże powietrze, czyli do robot przymusowych.

Przeciętny strażnik więzienny jest w normalnych warunkach nader pociutym i zgodnym stworzeniem. Zapomina zupełnie, że nosi miecz przy boku i dobrodusznie obcuje z powierzonymi swej pieczy grzesznikami płci obojga, jak z równymi sobie...

Biada jednak gdy pewna doza alkoholu roz-pali jego mózgowicę i przypomni mu, że jest przeciwieństwem rycerzem... Wówczas łagodne jagnię zmienia się w krwiożerczego tygrysa i pan dozorca

WALCZY JAK ŚW. MICHAŁ ARCHANIÓŁ (albo przynajmniej, jak rycerz od „św. Michała”).

W wypadku, o którym wspominamy, doszło właśnie do takiej ostateczności. Nie należy myśleć, iż panowie dozorczy zaczęli może rąbać powierzonych swej opiece więźniów! Wcale nie. Zrobili lepiej, bo — pobili się między sobą

Trudno wymagać od strażnika więziennego, aby nie miał serca na właściwym miejscu. Nic dziwnego, że i on może zapomnieć o swej urzędowej powadze, gdy widzi, jak szczęśliwy rywal obraca mu w tańcu dziewczynę, na którą on sam miał „oko”.

Tak tedy z powodu owego „oka” doszło „pod okiem Opatrzności” do bardzo przykłej awantury. Panowie dozorczy nawymyślali sobie, co się zmiesci, od „kryminalistów” i „kajdaniarzy”, poczem wynieśli się z lokalu, by

DOKOŃCZYĆ PORACHUNKÓW W KASARNI.

Tutaj pokazało się dopiero, co może zdziałać podniecony temperament dozorczy więziennego. Obaj rywale rzucili się na siebie jak rozjuszony koguty. Naprzód dobyli pałaszów, lecz koledzy rozbili ich. Wojownicy chwycili się więc za gardła i tarzali się po podłodze niczem Cyganiewicz z Lewisem. Potem jeden z nich zerwał się, chwycił leżący koło pieca pogrzebacz i zbrojny w to narzędzie ogniste i w nową odwagę rzucił się ponownie na rywala.

Koledzy stali w niemem osłupieniu, podziwiając te zapasy, do jakich nie przywykli. Wreszcie któryś z nich, omdarzony z natury szczególniejszym sprytem, sięgnął po rozum do głowy i pobiegł po policyję, która walczących zaplekle za-pasników

ROZBROIŁA I ZABRAŁA DO WSPÓLNEJ KOZY.

Epilog tego gorszącego zajścia rozegrał się przed sądem karnym, gdzie obaj winowajcy stanęli oskarżeni o lekkie uszkodzenie ciała. Jeden z nich zaklinał się wprawdzie, że nie myślał o żadnym uszkodzeniu ciała, chciał tylko „temu galganowi” podbić oko na pamiątkę, aby się do obcych kobiet nie wtrącał... Drugi przysięgał, że chciał nie „uszkodzić”, tylko udusić swego adwersarza. Za pogrzebacz chwycił tylko w obronie własnej, cennej osoby...

Jak odważni są zazwyczaj rycerze z pod znaku św. Michała, świadczy zeznanie jednego ze świadków-kolegów, że starszy dozorca, zamiast rozbroić walczących, błagał z dobytą szablą po izbie i dął się w niebogłosy:

„RATUNKU! NA POMOC!” —

Świetny trybunał, wysłuchawszy z powagą (którą trudno było cokolwiek utrzymać) zeznań świadków, skazał obu dozorców i tego, który dusił, i tego, który był duszony, na pewną karę pieniężną. Wkońcu udzielono poważniom takim napomnienie:

„Panowie dozorczy więzienni, miłujcie się nawzajem, bo inaczej — któż was będzie miłował?”

WPISY

Założone w roku 1912 przez Władze szkolne zatwierdzone

Kursa buchalteryjno-handlowe „Hermes”

JANA PILCHA

9935

w Krakowie, ul. Floryańska 39, II p.

Przyjmuję wpisy na kursa roczne i 4 miesięczne codziennie do dnia 5 lipca br. Po wakacjach przyjmie się kandydatów (tki) w miarę wolnych miejsc. Zamiejscowych wyjeżdża listownie. Kurs isania na maszynach rozpoczyna można każdego czasu. Absolwenci otrzymują świadectwo.

Bank Dyskontowy Warszawski**Oddział w Drohobyczu****otwiera na czas trwania sezonu kąpielowego
w Truskawcu Ekspozyturę**której biura mieścić się będą w Zarządzie Zdro-
661 jowym obok Kasy Zdrojowej. 9946**Od kradzieży z włamaniem**ubezpiecza na korzystnych
warunkach urządzenia do-
mowe, towary oraz kasy**Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń
w Krakowie.**Informacji udzielają Agencje,
Reprezentacje oraz Biuro Dz. IV
w Krakowie, ulica Basztowa 7. 9954

Zdoini akwizytorzy znajdują popłatne zajęcia

**Ważne dla P. T. Publiczności
wyjeżdżającej do kąpiel i letnisk.**We własnym interesie należy zaopa-
trzyć się we wszelkie przybory do szyć-
cia jak również w pończochy, skar-
pety, skarpetki dziecięce w najtańszym
i najlepiej zaopatrzonej magazynie**FIRMY**

9623

J. GANCARCZYK

Kraków, ul. Mikołajska 16.

KURS KSIĘGOWOŚCI

w każdej miejscowości

przeprowadza za pomocą korespondencji z najlep-
szym wynikiem i w najkrótszym czasie Zakład
Nauk Handlowych S. Karłowa w Przemyślu. Po od-
byciu Kursu świadczywo. 9755
Cena Kursu wraz z drukowanymi skryptami
(wartości 1000 Mk) wynosi Mk 5000. płatna w 2
ratach. Prospekt za nadaniem 25 Mk.**Poważne wydawnictwo**poszukuje kilku dzielnych panów do zbierania
ogłoszeń na Kraków i okolicę za wysokim wy-
nagrodzeniem.

Zgłoszenia przyjmuje:

9874

„Telefonia” Tow. z ogr. odp. Poznań, Wierzbica 24 a

Rozsadykapust, pomidorów, innych wa-
rzyw i kwiatów

ma w wielkim wyborez

Ogród Ks. Lubomirskich

ul. Rakowicka 27. 9975

Nadeszły świeże transporty**FIG** cena za 1 kg. Mk. 520.**Mydło „Biaś”** cena za 1 kg. Mk. 550.**Kakao holenderskie** firmy De Jong.

Sprzedaż hurtowna:

POWSZECHNE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Sp. z ogr. odp. 9980

w Krakowie, ulica Zwierzyniecka 6. Telefon 2133

WYDAWNICTWO „SWIT”, Warszawa, Piękna 25.**Adam Mickiewicz**, „Pan Tadeusz”, nowe ilustrowa-
ne wydanie. Duża książka. Cena Mk. 250.**„Dzieje Narodu Polskiego”**. Piękne ilustracje kolo-
rowane w tekście. Cena Mk. 250.**Dr Swett-Marden**, „Życie nie umiera”. Szereg rad i
wskazówek — myśli głębokie, słoneczne i ro-
zumnych, wywierających wpływ niezwykle do-
datni i ożywczy na zdenerwowanie i skołatanę
troską o byt umysłu współczesnych ludzi. Cena
Mk. 500.**E. Krasuski**, „Zagadnienia kultury”. Nowoczesne pra-
dy myślowe na których ma się oprzeć współcze-
sna psychika polska. Bogata treść. Piękne wyda-
nie. Duża książka. Cena Mk. 500.**Leo Belmont**, „Nowele i satyry”. Treść: 1) Zmora
życia, 2) Kłatwy Ghetta, 3) Stracona iluzja, 4)
Walka cudów, 5) Wszecpartwina rodzina, 6) Ne-
ro, 7) Sherlock Holmes w Warszawie, 8) Kukury-
ku, 8 nowel i satyr w jednej książce. Cena Mk. 500.**Dr Radwan-Pragłowski**, „Powodzenie”. Jak za po-
mocą autosugestji techniki emocjonalnej i
psychoanalizy dopiąć powodzenia w życiu. Ce-
na Mk. 200.**Artur Sowadski**, „Samotność”. Duża książka w 2
częściach 22 piękne mistyczno-nastrojowe opo-
wiadania. Cena Mk. 300.**Franciszek Malysz**, „Nowy pogląd na przwrodnicze
skarby świata”. Ustrój fizjologiczno-psychofizy-
czny w 4-ach rozdziałach: 1) zasady ustroju psychofizy-
cznego 2) system pamięciowej władzy 3) ener-
gia w organach fizjologicznych 4) prawa życia
i przemian żywiołów. Cena Mk. 200.**Dr St. Breyer**, „Najnowszy obszerny lekarz domo-
wy”. Przecznny objawy i leczenie wszystkich
chorób. W dwóch częściach. Duża książka z mnó-
stwem ilustracji. Tysiąc cennych porad i wska-
zówek na wszelkie choroby. Cena Mk. 600.**Dr Tadeusz Mognicki**, „Jak ochraniać życie i zdro-
wie dzieci”. Pielęgnacja i karmienie niemowląt.
Drogi cenny poradnik dla młodych matek. Cena
Mk. 250.**H. Pedenkowska**, „Zdrowa, higieniczna, oszczędna
kuchnia”. Najlepszy prezent dla młodych gospo-
dyń. Tysiące najnowszych sposobów gotowania
smacznych, zdrowych i oszczędnych obiadów. Pie-
czenie legumin, ciast mazurków, bułek, tortów,
smażenie konfitur, soków, marmolad, sporządze-
nia konpotów, lodów, wódek napojów chłodzą-
cych. Cena Mk. 600.**Dr Braun**, „Samorząd u mężczyzn i kobiet”. Jego
skutki i środki wyleczenia. Praktyczne wskazów-
ki Podręcznik dla rodziców i opiekunów. —
Cena Mk. 250.**Dr Jendeliowitz**, „Poradnik lekarski dla mężczyzn
i kobiet”. Choroby weneryczne. Jak zapobiegać
i leczyć. Najobszerniejsze wskazówki co do lecze-
nia rzeżączki, tryperu i wszelkich innych chorób
płciowych. Cena Mk. 250.**Dr Durenfurth**, „Epilepsja”. Przyczyny, zapobiega-
nie, leczenie. Treść: Warunki powstania, Dziedzic-
zość. Rozmaite formy epilepsji. Doświadczenie.
Zapobieganie i leczenie epilepsji. Życie i los epi-
leptyków. Cena Mk. 250.**Dr H. Spencer**, Etyka stosunków płciowych. Cena
Mk. 250.**Dr Ehrlich i dr H. H. H.** Na nowo wydany lek YX wie-
ku. 606. Nowy środek przeciw syfilisowi. Cena
Mk. 250.**Wielki zbiór powinszowań** do wszelkich okoliczności
z dodatkami wierszy do imienin i na karty
pocztowe ilustrowane. Cena Mk. 200.**„Kryzysy”**. Kilkadziesiąt rysunków czterokoloro-
wych. Stron 96. Cena Mk. 200.**„Chelmo”**. Wyrocznia czyli sposób otrzymania od-
powiedzi na różne pytania. Cena Mk. 50.**Hrabina Eleonora Raj** Po długich studiach na
wschodzie stworzyła system trafnego stawiania
kabały z kart. Przepowiada przeszłość, teraźniejs-
zość, przyszłość. Europejskie wróżki: Lenor-
mand, Thebes posługiwali się tym sposobem.
Ilustrowane wydanie. Cena Mk. 350.**Miss Chasse**. Wielki ilustrowany sennik egipski. Za-
wiera wykłady snów. 90 ilustracji 36 rycin ka-
bały. oznaczenie dni feralnych i szczęśliwych. —
Opisanie własności 7 planet. Kartomancja. Wró-
żenie z kart i chiromancja. Wróżeńie z reki, wró-
żenie z twarzy i czoła. Cena Mk. 350.**Lenormand**, „Nauka stawiania kabały z kart”. Spo-
soby Lenormand Thebes. oraz dokładny sennik.
Dodatek 48 kart ilustrow. bezpłatnie Mk. 350.**„Wiedza tajemna”**. Okultyzm. Ch. Szyllez-Szkolnik.
Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych.
Chiromancja, fizjognomika, frenologia i astrolo-
gia. Książce tej autor poświęcił szereg lat powa-
żnej pracy. Księga wyszła w nowym poprawio-
nem i dopełnionem wydaniu. Zawiera wykład
nauk: chiromancja (linia rak), fizjognomika (rys-
sy twarzy), astrologia (nauka o wpływie gwiazd
i planet na losy). Księga popularna i dostępna
dla wszystkich. Dla człowieka obywatelskiego
z jej treścią, niema tajemnic. Wykwintne wyda-
nie w pięknej płóciennnej złotem literami zdobnej
oprawie, z portretem autora i z wielu ilustracya-
mi w tekście. Cena Mk. 1500. Księga nagrodzona
mnóstwem odezw i podziękowań.**Ch. Szyllez-Szkolnik**, „Hypnotyzm i sugestja! Te-
lepatya! Chcesz być odważnym, silnym i energiz-
ującym? Chcesz, by ludzie ulegali twojej woli? Prak-
tyczny poradnik hypnotyzmu, zawiera wiele no-
wych rad i wskazówek. W 98 rozdziałach uczy co
czynić, by wpływać na ludzi, sugestjonować bez
zasypiania, odgadywać myśli, wyzbyć się pijan-
stwa, palenia, onanizmu, gry hazardowej. Cenne
i praktyczne wskazówki co robić, jak żyć, by os-
iągnąć powodzenie i szczęście. Ćwiczenia psy-
chiczne. Najnowsze metody sugestji. Rozwój
zdolności, talentu, usuwanie strachu, spotęgowanie
woli usuwanie złych namiętności i przyzwyczaje-
ni. Duża książka, mnóstwo ilustracji, wykwint-
na okładka, ostatnie wydanie. Cena Mk. 500. —
To samo w języku rosyjskim tylko Mk 2000.**Ch. Szyllez-Szkolnik**, „Ratujcie włosy”. Wszystkim
cierpiącym na łupież i wypadanie włosów wysła-
nie bezpłatnie broszury zawierające cenne wska-
zówki i rady.**Ch. Szyllez-Szkolnik**, „Tajemnica powodzenia”. Jak
żyć i postępować aby osiągnąć powodzenie w ży-
ciu. Najnowszy utwór Szylleza-Szkolnika. Szereg
cennych rad, uwag i wskazówek, jak żyć i czynić,
aby zwyciężyć przeciwników, jak naszemu losowi
osiągnąć niezależność, moralne zadowolenie i
dobrobyt. Niewielka lecz bogata treścią książka
czeka na nikomu nigdy przez autora niesprzedana
i sprzedawać się nie będzie, lecz dodaje się tylko
jako premium do każdego obrotu. Oprócz
takowej staliacy na sumie nie mniej 900 ink.,
otrzyma ciekawą książkę bezpłatnie.Adres: **Ch. Szyllez-Szkolnik, Wydawnictwo „Swit”,**
Warszawa, Piękna 25-12. — Książki wyszły się po
otrzymaniu gotówki lub za zaliczką tylko po otrzy-
maniu zadatku. Za zaliczkę dolicza się mk. 50 (opra-
kowanie i koszty pocztowe przynależymy na nasz
rachunek.**Kilka garniturów klubowych**

okazyjnie do sprzedania

w Zakładzie Tapicerskim

M. Bardacha

9936

Kraków, ulica Foryńska L. 16.

Kompletne urządzenia młyńskie

dostarcza natychmiast ze składu

Rieser, Schieber i Friedländer, Lwów

ulica Brajerowska 11, II p. 9996

Browar parowy na prowincji

poszukuje

zawodowego piwnicznego, polakapod dobrymi warunkami. Zgłoszenia do biura dzienników
i ogłoszeń M. Brücka, Lwów, ul. Kościuszki 2. 9996**Plan odjazdu pociągów z Krakowa.**

Ważny od 1 czerwca 1922.

Odjazd do Lwowa, Stanisławowa (Bucuresti), Lubli na,
Now. Sączu, Krynicy, Zakopanego, Niepołomic, Wieliczki,
Kocmyrzowa z głównego dworca

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peron
203	1:48	Posp.	Lwowa	I
603*	5:20	"	Krynicy i N. Zgórze przez Tarnów	I
6103*	5:40	"	Zakopanego i Rabki	II
511	6:01	Osob.	Niepołomic	III
409	7:00	Posp.	Lwowa	I
21	7:00	Osob.	"	I
6101*	7:25	Posp.	Zakopanego	III
221*	8:10	Osob.	Bochni	I
811	8:40	"	Wieliczki	I
23	10:25	"	Lwowa	I
611	11:00	"	Krynicy przez Tarnów	I
1213	13:25	"	Zakopanego i N. Sączu przez Suchą	I
813	14:—	"	Wieliczki i Oświęcimia przez Skawinę	I
6213	14:20	"	Kocmyrzowa	III
225	14:35	"	Stanisławowa i Lwowa przez Stróżę i Sambor	I
513	14:45	"	Niepołomic	III
721	18:20	"	Lubli na przez Rozwadow	I
25	19:25	"	Lwowa	I
229*	19:35	"	Tarnowa	I
815	20:30	"	Wieliczki	III
27	20:50	"	Lwowa	I
613	22:40	"	Krynicy i Orłowa przez Tarnów, do Stanisławo- wa przez Stróżę, Strój	III
29	23:30	"	Lwowa	I
1215	23:45	"	Zakopanego przez Suchą do Stanisławowa przez Suchą, Strój	II

Odjazd do Warszawy, Gdańska, Łodzi, Poznania, Katowic,
Piotrowic (Wiednia, Pragi), Cieszyńska, Żywca
z głównego dworca

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peron
4*	0:35	Posp.	Warszawy	I
204	1:20	"	Piotrowic (Wiednia, Pragi)	II
26	3:55	Osob.	Piotrowic	II
28	7:15	"	Piotrowic i Katowic	II
30	10:25	"	Żywca przez Dziedzice	II
22	14:14	"	Piotrowic	II
122	17:10	"	Cieszyńska i Żywca przez Dziedzice	II
1402	17:40	Posp.	Gdańska przez Katowic- ce, Poznań	I
24	19:40	Osob.	Żywca przez Dziedzice	II
410	23:05	Posp.	Poznania przez Katowic	II
6	22:45	"	Warszawy	II

Z nowego dworca osobowego „zachodniago”

Nr. poc.	Czas od- jazdu	Rodzaj pociągu	do	Odjazd z peron
2	8:—	Posp.	Warszawy	I
12	10:—	Osob.	"	I
112	18:20	"	Trzebinia	"
914	17:50	"	Warszawy przez Dęblin i do Katowic	"
14	19:30	"	Warszawy	I
906	22:25	Posp.	Warszawy przez Dęblin	I
16	22:55	Osob.	Łodzi	I
126	23:15	"	Dziedzice	I

Uwagi: Pociągi 4, 603 i 6103 kursują tylko od
1 czerwca do 30 września. — Pociąg 6101 kursuje od
1 października do 31 maja. — Pociągi 221 i 229 mają
tylko 3 klasę. — Pociąg 409 410 Kraków — Poznań na ra-
zie nie kursuje. — Turnus do Katowic idą tylko do
Szczakowej — Do Poznania przez Śląsk idzie pociąg
914/13.